

TISKOVÁ ZPRÁVA

MIRVALD 100

Vladislav Mirvald ze sbírek Galerie Benedikta Rejta

Vernisáž 5. 8. 2021 v 18 00 h

6.8. – 31.10. 2021 | Galerie Benedikta Rejta | Pivovarská 34, Louny | www.gbr.cz

Kurátorka výstavy Lucie Šiklová | grafická úprava Helena Šantavá | projekce František Pecháček
| doprovodný program lektorský tým GBR | tisk Protisk České Budějovice |

Před sto lety se v Záluží u Mostu narodil významný představitel konstruktivních tendencí v českém umění Vladislav Mirvald, jenž po většinu svého života působil jako pedagog v Lounech a významně se podílel na formování jejich kulturního obrazu.

Výstava zpřístupní Mirvaldova díla ze sbírky Galerie Benedikta Rejta, představující mimo jiné monumentální kompaktní soubor černobílých kompozic na plátně s tématy undulačních válců, Rombergových křivek a aperspektiv válců či hravé barevné kompozice komornějších rozměrů na tato témata. Vystaveny budou také práce na papíře. Vedle černobílých struktur a unikátních kaňkáží a zmrzláží budou představeny také grafické listy, kde autor zpracovává jedno téma v barevných variacích analogickým přístupem k sérii krajinných motivů Kystra, jež varírují ten samý krajinný výsek a barevností mění jeho náladu. Unikátní jsou tři prostorové objekty a soubor fotografií ze surrealistického období.

Třícicerové oblouky, olej, plátno, 1966

Jeden za všechny, všichni za jednoho

Rok před Vladislavem Mirvaldem přišli na svět Zdeněk Sýkora a Kamil Linhart. Tato trojice se spolu s dalšími osobnostmi vepsala do historie lounského kulturního dění a Mirvaldova výstava ze sbírek Galerie Benedikta Rejta k letošnímu výročí těmto korouhevníkům nejen uměleckého nezávislého myšlení vzdává hold. Pod mottem ze Tří mušketýrů symbolicky zařazujeme ze svých sbírek také výběr několika Sýkorových a Linhartových děl.

Vladislav Mirvald začal studovat na Českém státním reformním gymnáziu reálném v Mostě v roce 1932, po nacistickém záboru v roce 1938 pak přešel na Státní reálné gymnázium v Lounech (Záluží spadlo na rozdíl od Loun pod Sudetenland). V Lounech během studií poznává MUDr. Vlastimila Jurena a jeho sbírku Emila Filly a české moderny, knihovníka a duchovního vůdce lounské mládeže Jaroslava Janíka a další přátele a zde se utváří základna jeho dalšího směřování. Právě s lounskými Zdeňkem Sýkorou a Kamilem Linhartem odcházejí studovat na Vysokou školu architektury a pozemního stavitelství. Studium posléze přešlo na Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy, obor výtvarná výchova, deskriptivní geometrie, malování. Jako vedoucí ateliéru zde působili prof. C. Bouda, K. Lidický, M. Salcman, z nich právě Salcman měl na lounskou trojici v jejich uměleckých počátcích významný vliv. Prvním svorníkem tvorby všech tří lounských umělců byla krajina okolo Loun s panoramatem Českého středohoří.

Původní Mirvaldova realistická krajinomalba prošla přes barevné skvrny až na práh lyrické abstrakce. Ještě za studia maluje také zátiší a krajiny vycházející z kubistické stylizace.

Zásadním mezníkem v jeho tvorbě byly v 60. letech kaňkáže, inspirované Brownovým pohybem molekul. Jednalo se o tušové kresby, kdy na vlhkém papíře nechal částečně řízeně, částečně náhodně vznikat struktury z rozpitých skvrn jako při dětské hře. Podle Jiřího Valocha „vztah řádu a náhody se stal – v českém umění asi poprvé – tématem díla“. Tehdy se také začal částečně pod vlivem Zdeňka Sýkory přiklánět ke geometrické abstrakci.

Jako mezní rok jeho tvorby můžeme považovat rok 1963, kdy začíná ve volné tvorbě užívat rýsování a tematizuje geometrickou konstrukci. K organicky působícím strukturám kaňkáží a zmrzláží přibývá přísná geometrická hard edge struktura založená na diagonálním dělení plochy. Později jako kompoziční elementy volí kružnici její segmenty. Garmondové a cicerové kružnice se později staly základnou pro tzv. aperspektivy. V roce 1963 se také stal členem skupiny Křížovatka, v níž šlo oproti akcentované subjektivitě umělce o konstrukční principy, proporce a čísla.

V letech 1966–1967 začíná s cylindrickými aperspektivami a cylindrickými moiré, v dalším desetiletí vznikají undulační (zvlněné) válce. Od roku 1986 rozvíjí další dlouhodobý cyklus Rombergových křivek. Tyto křivky buduje z linií vlnících se válců, jejichž pohyb vychází z křivek tzv. Rombergova testu, který ověřuje schopnost organismu udržet rovnováhu. Tyto mnohdy monumentální malby jsou jakýmsi vrcholem umělcovy tvorby. Rok 1995 přináší další téma cylindrických ploch a jejich paradoxní setkáním v jedné rovině.

V poslední tvůrčí etapě Vladislav Mirvald vytvořil řadu geometrických zátiší nesmírně živých a zářivých barev.

Obrazy Vladislava Mirvalda patří k nejvýraznějším projevům českého konstruktivismu, přesto jejich matematická přísnost není striktní. Autorově povaze nechybí hravost a pohrává si i příjemci svého umění, když s dávkou ironie užívá latinské názvy či vkládá do řádu chybu.

Mirvald odmítal příslušnost k op artu a někteří teoretici tedy kladou větší důraz na jeho zkoumání estetických možností geometrické konstrukce. Jeho tvorba však s op artovými přístupy zcela nezávisle a zcela jistě souvisí. Zabýval se možnostmi lidské percepce, iluzí vnímání plochy a prostoru. Tak, jako jsou některá jeho pojmenování děl svým způsobem podvratná, nastoluje podvratnou otázku zpochybnění viděného, vnímání versus skutečnosti. Navádí na nový diskurs úžasu nad dimenzemi jsoucna.

Výstavu připravujeme v synergickém načasování s Galerií města Loun, kde bude ke stému výročí autora otevřena 5. 8. 2021 expozice tematicky zaměřená na Mirvaldovy krajiny.

Poděkování:

Galerie Města Loun GAML, Město Louny, Věra Mirvaldová

Vladislav Mirvald

3. 8. 1921 narozen v Záluží u Mostu

1932 začíná studia na Českém státním reformním gymnáziu reálné v Mostě

1938 přechází na Státní reálné gymnázium v Lounech. Během studií poznává MUDr. Vlastimila Jurena a jeho sbírku Emila Filly a české moderny, knihovníka a duchovního vůdce lounské mládeže Jaroslava Janíka

1941 maturuje na Státním reálném gymnáziu v Lounech

1945 – 1950 studuje spolu s přáteli Zdeňkem Sýkorou a Kamilem Linhartem na Vysoké škole architektury a pozemního stavitelství (studium přešlo na Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy, obor výtvarná výchova, deskriptivní geometrie, malování, prof. C. Bouda, K. Lidický, M. Salcman)

maluje kubistická zátiší, cézannovské krajiny,
vytvořil několik surrealistických koláží

1949 – 1953 vyučuje v Panenském Týnci a Peruci

realistické krajiny

1954 – 1960 vyučuje na Gymnáziu v Lounech

1958 sgrafita na domě archiváře Bořivoje Lůžka v Oboře

1961 – 1963 vyučuje na Pedagogickém institutu v Ústí nad Labem

1961 objev kaňkáže

proměna realistické krajiny k formám mezi fauvismem a abstrakcí

1962 cyklus légerovských kaligrafických krajin a aktů

1962-1964 spolupracuje se Zdeňkem Sýkorou na protipožární oponě pro lounské divadlo

1963 – začíná vyučovat na Gymnáziu v Lounech

1963 vznik skupiny Křížovatka

Začíná užívat ve své volné tvorbě pravítko a rýsovací postupy

1964 první výstava Křížovatky

hard edge kompozice, Garmondové kružnice

1970

první cylindrické aperspektivy

1979

první undulační válce

1986

první Rombergovy křivky, cylindrická moiré

1987

konceptuální akce Oheň ničí oheň

Po 1999

barevná geometrická zátiší a kompozice

17. 4. 2003 umírá v Lounech

Kompozice, olej na plátně, 1973